

JAARVERSLAG 2021

**STICHTING BEVRIJDING '45
APELDOORN**

OPGERICHT: 22 NOVEMBER 1984

Inhoud

1. Doelstelling	pagina 3
2. Bestuurssamenstelling	
3. Bestuursvergaderingen	pagina 3 - 4
4. Evenementen	pagina 5
5. Netwerken en bijzondere contacten in 2021	pagina 6
6. Vertegenwoordigingen	pagina 6 - 8
7. Organigram	pagina 8 - 9
8. Vaststelling Jaarverslag 2021	pagina 10

1. Doelstelling

De Stichting stelt zich ten doel:

“Het voorbereiden, organiseren en financieren van festiviteiten in het kader van de herdenking van de bevrijding van Apeldoorn en voorts al wat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn in de ruimste zin des woords”.

2. Bestuurssamenstelling per 31 december 2021

Erelid:	De heer J.H.A. Koorenhof
Voorzitter:	Mevrouw A. Menninga
Secretaris:	De heer J. Huizinga
Penningmeester:	De heer R.H. Kramer
Overige bestuursleden:	Mevrouw B. Katzenstein
	De heer S. Rutten
	De heer F.A. de Heus

Bestuursmutaties:

Er zijn gedurende het jaar 2021 geen mutaties in het bestuur van de Stichting geweest.

Op 22 september 2021 overleed Jhr. Dr. P.A.C. Beelaerts van Blokland, erelid van de Stichting Bevrijding '45. In onze gedachten zullen wij ons de heer Beelaerts van Blokland herinneren als de drijvende kracht achter het initiatief om de Canadese militairen, die een groot deel van Nederland hebben bevrijd, op een passende wijze te eren. Zijn reis naar Canada in 1984 als burgemeester van Apeldoorn, samen ook met wethouder H. Sterken, heeft tot dit initiatief geleid en heeft, vooral dankzij zijn inspanningen, geleid tot de oprichting van onze Stichting Bevrijding '45 op 22 november 1984. Velen van ons herinneren zich de prachtige, kleurrijke parades van de Canadese veteranen over de Loolaan in Apeldoorn. Niet voor niets hebben wij daaraan de reputatie te danken van "Apeldoorn, the City of Veterans Parade" in Canada zelf. Wij hebben het dan ook een eer gevonden om hem te mogen benoemen tot Erelid van onze Stichting. Wij weten hoezeer hij geïnteresseerd was in de Tweede Wereldoorlog en zullen zijn boeiende verhalen, waarin hij altijd weer de link naar de tegenwoordige tijd wist te leggen, ten zeerste missen. Door deze verhalen wist hij ook vele jongeren te inspireren.

3. Bestuursvergaderingen

In het jaar 2021 was ons land nog steeds grotendeels in de ban van het virus, Covid-19, of te wel het corona virus. De regering trof ook in 2021 maatregelen om het virus in te dammen. Al vroeg werd duidelijk voor het bestuur van de Stichting, dat er ook geen viering van “75+1 jaar Vrijheid” kon worden gehouden in deze omstandigheden. Daarom werden deze vieringen vroegtijdig, aan het eind van 2020, afgelast. Achteraf bleek dat een goed besluit, want na een periode van meer vrijheden, van mei tot augustus, werd er weer veel aangescherpt, hetgeen leidde tot een volgende lockdown. Reizen vanuit andere landen naar Nederland werd of ontraden, of onmogelijk.

Het bestuur kwam zodoende twee keer lijfelijk en twee keer online “bij elkaar” in 2021: op 28 januari (online), 22 april (online), 9 september en 4 november 2021.

Tijdens de bestuursvergaderingen stonden, als altijd, de herdenkingen centraal; dit keer echter in het licht van alle beperkende maatregelen als gevolg van het corona-virus. Het gevolg hiervan is geweest dat herdenkingen in een zeer sobere vormgeving zijn gerealiseerd of in z'n geheel afgelast. Terugkerende onderwerpen tijdens de bestuursvergaderingen waren daarnaast de financiën en de stand van zaken rondom de terug te betalen subsidies vanuit de dorpen aan de Stichting, én van de Stichting aan het Vfonds, Veluwe Remembers en gemeente Apeldoorn. Met beide laatste

subsidieverstrekkers is een akkoord bereikt, om de reeds verleende subsidie op een andere, zinvolle manier te besteden, uiteraard wel in het kader van de doelstelling van onze Stichting. Daarbij horend is ook de financiële verantwoording afgelegd. Op 1 april 2021 is daartoe de Werkgroep Tableau Canadese Regimenten van start te gaan met als doel meer bekendheid te geven aan de 14 Canadese regimenten, die Apeldoorn hebben bevrijd. Aan deze werkgroep nemen, behalve vertegenwoordigers van de Stichting Bevrijding '45, tevens deel Apeldoorn Partners, Erfgoed Platform Apeldoorn en de gemeente Apeldoorn. De beraadslagingen van de werkgroep hebben geleid tot het project Victory Walk, een audiotour door het centrumgebied van Apeldoorn, eindigende in het Oranjepark. Het streven is erop gericht deze audiotour ter gelegenheid van de festiviteiten rondom de bevrijding van Apeldoorn in april 2022 te openen.

Helaas was het, vanwege corona, onmogelijk de feestelijke activiteiten voor de viering van 75 jaar vrijheid, die 1 jaar waren opgeschoven, te laten plaatsvinden in mei 2021. In de bestuursvergadering van 26 november 2020 nam het bestuur het moeilijke maar eensluidende besluit om, gezien de nog steeds geldende omstandigheden rondom het virus, de door de Stichting Bevrijding '45 zelf georganiseerde festiviteiten, zoals o.a. de International Youth Conference en het Canadees Bevrijdingsfestival van "75+1 jaar Vrijheid", in 2021, geheel af te gelasten. Dit besluit is een dag later aan alle betrokkenen medegedeeld. De lokale comités in de dorpen maken de eigen afweging hierin.

Het bestuur heeft, mede op verzoek van de Werkgroep Herdenken en Gedenken, in 2021 een startnotitie ontwikkeld met betrekking tot de vraag "Hoe om te gaan met Herdenken en Gedenken in de toekomst". Het is de bedoeling geweest om aan de hand van deze startnotitie brainstormsessies te houden, in eerste instantie met de leden van de Werkgroep en daarna in een breder kader, doch helaas hebben de beperkingen vanwege het coronavirus roet in het eten gegoooid. In 2022 zal dit initiatief verder worden vervolgd.

De website www.apeldoornendeoorlog.nl is in het verslagjaar geheel vernieuwd en heeft qua lay-out dezelfde uitstraling gekregen als bijvoorbeeld de site van de Stichting Herinneringscentrum Apeldoornsche Bosch. Onze Stichting is opgenomen in eerstgenoemde website.

Vermeldenswaard in dit jaarverslag is tevens dat door de heer Arnoud van Barreveld, lid van de Werkgroep Herdenken en Gedenken, na gedegen onderzoek het manuscript is geschreven voor het boek over de verzetsstrijder Schalk Toom uit Apeldoorn. De Stichting Bevrijding '45 ondersteunt dit initiatief van harte, ook financieel, en heeft het vertrouwen dat dit boek in het voorjaar van 2022 zal kunnen verschijnen.

4. Evenementen

Onder verantwoordelijkheid van de Stichting Bevrijding '45 zouden normaliter de volgende evenementen (mede) mogelijk zijn gemaakt of georganiseerd. Veel van deze herdenkingen vielen echter in de periodes waarin er beperkingen waren op bijeenkomsten van groepen mensen. Alle herdenkingen, die werden georganiseerd, werden volgens de op dat moment geldende corona maatregelen gehouden. De herdenkingen werden soms alleen met een zeer beperkt aantal aanwezigen gehouden en de beelden werden of rechtstreeks gedeeld of later online gezet; zie hieronder *). *) geeft ook aan, dat het rond de vaste datum van de herdenking werd georganiseerd.

Bestuursleden zijn al dan niet op persoonlijke titel aanwezig geweest bij deze herdenkingen.

Evenement	Organisatie	Contactperso(n)en	Datum
Herdenking Slachtoffers Apeldoornsche Bosch	Stichting Bevrijding '45 Stichting Apeldoornsche Bosch SBO Prinsenhof Mr. Van Hasseltlaan 57 7316 DK Apeldoorn	Dhr. Theo de Korte	*) 20-01
Ontsteking Bevrijdingsvlam Oranjepark	Stichting Bevrijding '45 Werkgroep 17 april en 4 mei herdenking	Dhr. F.A. de Heus voorzitter Werkgroep	*) 17-04
Herdenking bevrijding Lieren, Oosterhuizen, Beekbergen	Stichting Bevrijding Comité 2000 Beekbergen Lieren Oosterhuizen Secr. Dorpstraat 7 Beekbergen	Dhr J. Muller voorzitter	*) 17-04
Dodenherdenking	Stichting Bevrijding '45 Werkgroep 17 april en 4 mei herdenking	Dhr. F.A. de Heus voorzitter Werkgroep	*) 04-05
Remembrance Day	Stichting Bevrijding '45 Koninklijke Scholengemeenschap Jhr. Mr. Molleruslaan 42 7316 AW Apeldoorn	Mw. M. Strik – van Tilburg Dhr. G. Hendriks Dhr. M. v.d. Poel Dhr. J. Reitsma Mw. A. Menninga	*) 11-11
Monument Dwangarbeiders Kamp Rees	Stichting Dwangarbeiders Apeldoorn 1940-1945 PCBS Montessorischool Passe-Partout Lange Grafte 37 7321 ZC Apeldoorn	Dhr. A.J. Disberg Voorzitter Dhr. R. van Woudenberg Directeur	*) 02-12

De Stichting Apeldoornsche Bosch organiseert de jaarlijkse herdenking, samen met sbo De Prinsenhof en 's Heeren Loo, alsmede het Sinaï Centrum. Zij waren vroeger verenigd in het comité Herdenking Apeldoornsche Bosch. De huidige Stichting Apeldoornsche Bosch exploiteert ook het Herinneringscentrum Apeldoornsche Bosch, samen met CODA. In de voormalige directeurswoning, op het terrein van 's Heeren Loo locatie Groot Schuylenburg (voorheen het Apeldoornsche Bosch), is in samenwerking met CODA een permanente tentoonstelling ingericht. Deze kan bezocht worden door groepen en individuele personen. Het Herinneringscentrum werd op 26 januari 2020 geopend.

5. Netwerken en bijzondere contacten in 2021

Vastgesteld kan worden dat in Nederland in toenemende mate samenwerkingsverbanden worden gecreëerd om de herdenkingsactiviteiten die samenhangen met de Tweede Wereldoorlog te coördineren en festiviteiten op elkaar af te stemmen respectievelijk kennis hierover met elkaar te delen. Zo neemt de Stichting Bevrijding '45 deel aan:

a. (op verzoek van de gemeente Apeldoorn) het overleg binnen het **Platform Canadese Gemeenten**. Binnen dit Platform wordt samengewerkt door de gemeenten Bergen op Zoom, Berg en Dal, Rijssen-Holten, Apeldoorn en de provincie Zeeland met als doel een (inter)nationaal vrijheidsprogramma gericht op educatie en herinneringstoerisme gestalte te geven dat recht doet aan de rol van de Canadezen bij de bevrijding.

b. de regiobijeenkomsten Veluwe van de Stichting Versterking Oorlogsherinneringen WO II Gelderland, afgekort **WO2GLD**. Het doel van deze Stichting is de onderlinge samenwerking binnen de Provincie Gelderland te intensiveren, de samenhang tussen de herinneringsplaatsen meer zichtbaar te maken en de kwaliteit van activiteiten en informatievoorziening te verbeteren.

c. de congressen van het landelijk Nationaal Comité 4 en 5 mei.

Daarnaast heeft de Stichting nauwe contacten met het **Welcome Again Veterans** Comité uit Holten. Deze laatste contacten zijn in het lustrumjaar 2020 frequenter geweest.

6. Vertegenwoordigingen

Onderstaand de lijst van herdenkingen, die bekend zijn bij de Stichting Bevrijding '45.

Bestuursleden zijn al dan niet op persoonlijke titel aanwezig geweest bij herdenkingen op/bij:

Evenement	Organisatie	Contactperso(n)en	Datum
Herdenking monument Woeste Hoeve	Stichting Monument Woeste Hoeve Burg. Van der Feltzlaan 27 8162 MA Epe IKC "Spreng Ugchelen" Bogaardslaan 75 7339 AN Ugchelen	Dhr. H. van Breugel Dhr. H. van de Brink Dhr. H. Blom Voorzitter bestuur	*)
Davidster van Loenen	KBS De Poort Hoofdweg 53 7371 AE Loenen	Mw. C. Hagen	*)
Monument De Ugchelse Kei	KBS Eloyschool Klingelbeek 28 7339 LD Ugchelen	Mw. J. Versteeg	*)
Oorlogsmonument "Kruisjesdal" Herdenking executie 16 verzetsstrijders	OBS De Parkenschool Kastanjelaan 9 7316 BM Apeldoorn	Mw. I. Schoonderwoerd	*)
Herdenking bij 't Sluisje	Herdenking bij monument "'t Sluisje" PCBS "Prinses Margriet" Sluisoordlaan 198 7322 EL Apeldoorn	Vereniging Oud Apeldoorn (VOA) Dhr. D. Westerveld	*)

Evenement	Organisatie	Contactperso(n)en	Datum
Herdenking bij Monument Heidehof	IKC "Spreng Ugchelen" Bogaardslaan 75 7339 AN Ugchelen	Mw. R. van Iersel Werkgroep Heidehof Dhr. C. Munck	*)
Laag Buurlo Herdenking 2 slachtoffers beschieting	OBS "De Bundel" Anna Bijnsring 201 7321 HG Apeldoorn	Mw. I. Hollander Directeur	*)
Herdenking bevrijding Lieren, Oosterhuizen, Beekbergen	Prinses Julianaschool Tullekensmolenweg 77 7364 BA Lieren	Mw. J. de Graaf	*)
Polar Bear Divisie Monument	C. van Leeuwenschool H.A. Lorentzstraat 1 6961 XK Eerbeek	Mw. N. Horstink locatieleider De heer P. Sanders	*)
Monument Koning Willem III kazerne	KBS St. Victorschool Kooiweg 29 7312 CA Apeldoorn	Mw. D. Pot Dhr. T.J.J.M.Betting	*)
Monument Driemaal Centraal Oranjepark	PCBS "Koningin Wilhelmina" Prof. Röntgenstraat 10 7311 AM Apeldoorn	Dhr. K. Kieviet directeur	*)
Dodenherdenking Ereveld Loenen "Schaal Ereveld Loenen"	Oorlogsgravenstichting, Zeestraat 85, 2508 CR Den Haag OBS De Tweede Stee Reuweg 18 7371 BZ Apeldoorn	Dhr. G.J.M. ter Horst Algemeen directeur Mw. W. Hofman	*)
Kranslegging Beekbergen	OBS Beekbergen Dorpsstraat 28 7361 AV Beekbergen	Mw. Y. Klaaysen	04-05-2021
Gedenkplaat NS station Apeldoorn	PCBS "De Terebint" Rederijkershoeve 19 7326 TH Apeldoorn		*)
Airborneherdenking Airbornemonument	Gezamenlijke uitnodigingen KBS Sint-Victor Koninklijke Marechaussee	Mw. D. Pot (dir.) Kapt. M. Tattersall	*)
Monument "Exodus" Beekbergen	OBS Beekbergen Dorpsstraat 28 7361 AV Beekbergen	Mw. Y. Klaaysen	*)
Herdenking executie "2 oktober 1944"	PCBS "De Regenboog-Woudhuis" Lage Landenlaan 1 7325 NR Apeldoorn	Mw. A. Stulp Directeur	*) 01-10-2021

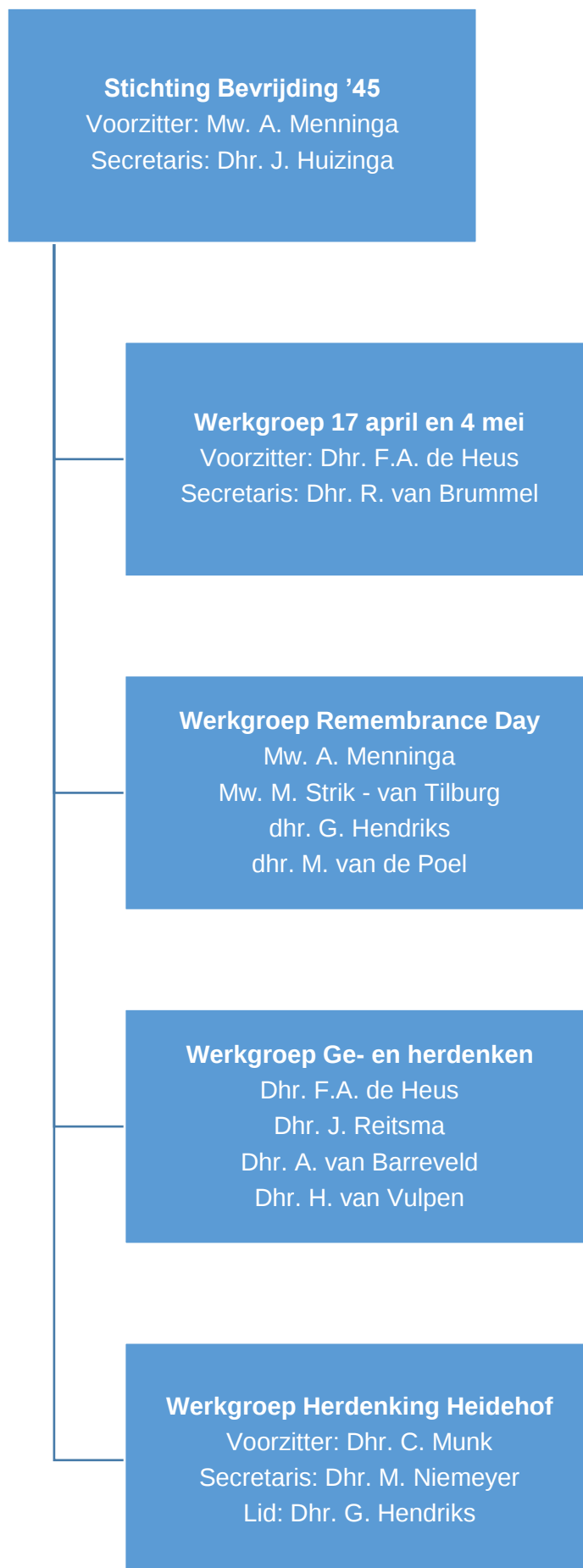
Evenement	Organisatie	Contactperso(n)en	Datum
Herdenking Monument voor de bemanning van de Tennessee Toddy	PCBS "De Diamant Beemte Beemterweg 31 7341 PC Beemte	Mw. A. Kamps	01-10-2021
Holocaust monument Synagoge Paslaan	KBS Anne Frankschool Regentesselaan 34 7316 AG Apeldoorn	Dhr. G. Regeling	*) 26-10-2021
Gedenkplaat Paleis Het Loo	PCBS "Ichtus" Kalmoesstraat 261 7322 NS Apeldoorn	Mw. E. van Engeland	*) 04-11
Monument Kristalbad	Berg en Boschool Soerenseweg 105 7313 EJ Apeldoorn	BrigGen b.d. J.Reitsma Mw. N. Bolt Directeur	*) 25-11-2021
Keienmonument Ter nagedachtenis J. van Bijnen, S. Esmeijer, H. Verschoor.	PCBS "De Wegwijzer" Eburonenstraat 48 7312 JR Apeldoorn	Interim directeur OTKCKMAR	*)
Gedenksteen Joodse begraafplaats	Pcbs "Sjofar" Glazeniershorst 403-404 7328 TK Apeldoorn	Mw.C. Scheltens	*)
Gedenkplaat villa landgoed "De Ploeg"	Pcbs "Sjofar Prinses Beatrix" Papegaaiweg 95 7345 DL Wenum Wiesel	Mw. S. Stindt – van Gorssel	*)

In ons vorig jaarverslag schreven we "hoezeer de corona crisis het land in zijn greep had". Dit bleek uit het feit dat zowel de basis- als voortgezet onderwijs scholen gedurende periodes gesloten werden. De scholen waren alleen geopend voor noodopvang van leerlingen waarvan de ouders in een essentieel beroep werken of voor de opvang van kwetsbare leerlingen. In het voortgezet onderwijs mochten alleen de examenklassen fysiek op school komen. Docenten waren superdruk met een heel veranderende taak: het online lesgeven. Daardoor waren veel scholen niet in staat om een herdenking te organiseren. Ook de beperkingen in het elkaar fysiek ontmoeten of aanwezig zijn bij een herdenking maakten het erg lastig. Een enkele school maakte als eerbetoon een filmpje over het geadopteerde monument. Dezelfde woorden waren helaas ook op het jaar 2021 van toepassing.

7. Organigram

Op de volgende pagina staat het organigram van de Stichting Bevrijding '45.

De werkgroep Canadees Bevrijdingsfestival ontbreekt in deze versie. Het al dan niet opstarten van deze werkgroep in 2023 zal samenhangen met de uitkomsten van de brainstormsessies over de Toekomst van Herdenken en Gedenken.

8. Vaststelling Jaarverslag 2021

Op het moment dat het jaarverslag 2020 werd vastgesteld wisten we, dat ook het jaar 2021 een jaar met tegenslagen zou zijn. Het covid-19 virus houdt een groot deel van de wereld ook in 2021 nog steeds in zijn greep. En ook in 2022 zal het virus niet verdwenen zijn, maar misschien wel blijvend een deel uitmaken van ons leven, de toekomst zal dit uitwijzen. Dit weerhoudt de Stichting Bevrijding '45 niet van het continueren van haar activiteiten, die recht doen aan haar doelstellingen.

Dit verslag is vastgesteld op 1 maart 2022.

Apeldoorn, 1 maart 2022.

Mw. A. Menninga, voorzitter,

J. Huizinga, secretaris.

Secretariaat Stichting Bevrijding '45
J. Huizinga
Koninginnelaan 412
7315 EE Apeldoorn
Tel. (055) 5415945
e-mail: Bevrijding45@upcmail.nl